

9 november 2011

Geachte voorzitter, leden van de raad en het college,

We zijn aanwezig in de raad omdat we ons willen inzetten voor de bloei van de stad en de zorg voor inwoners, zoals God voor iedereen een Helper wil zijn.

Heel positief zijn we over de leesbaarheid van de begroting, evenals over de herziene opzet van het programma veiligheid. De leesbaarheid wordt zeer gediend door de overal heel correcte spelling en het meestal duidelijke Nederlands.

Wij willen deze beschouwing ophangen aan, jawel, 3 punten:

- Toekomstperspectief voor onze jongeren
- Toekomstperspectief voor een duurzame en sterke economie
- Toekomstperspectief voor kwetsbaren

Ook in Tiel constateren we dat veel mensen langs elkaar heen leven. Er is veel criminaliteit die niet opgelost wordt, onverschilligheid, aso-gedrag in het verkeer, het gezin Alahmed dat niet terug kan naar het land van herkomst, maar hier geen toekomst krijgt. Mensen die geen verantwoordelijkheid nemen in hun eigen wijken en straten. In dit kader vinden wij het een beetje vreemd dat op p61 wordt gesteld dat “geen zaken vernielen of vervuilen” vooral in tijden van bezuinigingen belangrijk is. Dit is toch altijd belangrijk?

In ieder geval worden we geconfronteerd met onze eigen levensstijl, onze eigen manier van handelen, onze eigen inzet. We moeten klaar staan voor de kwetsbaren, in plaats van alleen naar eigen problemen te kijken; verantwoord consumeren en produceren in plaats van de aarde ‘opeten’.

Gelukkig zien we ook heel veel positieve dingen. Mensen werken, leren, zorgen, geven, nemen verantwoordelijkheid. Ook voor elkaar, ook in moeilijke tijden. Bedrijven nemen initiatief, scholen doen hun uiterste best leerlingen het beste mee te geven wat zij kunnen. In gezinnen worden kinderen opgevoed en waarden mee gegeven waar ze later op hun beurt verantwoordelijkheid mee kunnen nemen. Ondanks financiële krapte blijven we geven aan goede doelen. Heel veel mensen zijn actief als vrijwilliger. Bedrijven en particuliere huishoudens investeren op grote schaal zelf in energiebesparing en duurzame energie. Jongeren maken zich sterk voor hun idealen want ze willen perspectief zien. Het Jeugdsportfonds wordt ingezet en slaat goed aan. De inzet van lees- en mediacoaches is mooi. Wat een goede ontwikkeling dat de gemeente Tiel zich wil inzetten op het gebied van lezen en media. Dit zorgt voor goede schoolbibliotheken en uiteindelijk voor het borgen van leesplannen binnen scholen. Dit draagt uiteindelijk bij aan het stimuleren van lezen.

En we zijn blij met de actie ‘Ieder kind een instrument’. Wellicht kunnen externe middelen ook op andere terreinen worden aangetrokken. Wij denken daarbij aan tips van Movisie.

Al die waardevolle initiatieven in de samenleving geven aan dat er voldoende draagvlak is om de confrontatie met het eerder verwoorde gevoel van ongemak aan te gaan.

Daarmee komen we aan bij ons eerste punt: **Toekomstperspectief voor onze jongeren**. De ChristenUnie heeft oog voor jeugd, gezin en onderwijs.

We zijn blij met programmatische inzet voor jongeren, zowel onder het programma Veiligheid, als onder het programma Maatschappelijke voorzieningen. In de doelenboom van het programma Veiligheid zouden we bij de opsomming van wat gedaan wordt om jongerenoverlast te beperken graag toevoegen 'preventie bij jonge jeugd' (aanpak CJG). Dat is behalve anti-overlastmaatregel ook een dienst die aan jongeren wordt bewezen om hen te helpen verantwoordelijke Tielenaars te worden. In dit kader vragen wij aandacht voor het coffeeshopbeleid.

De landelijke, in 2009 vernieuwde doelstelling luidt:

Het Nederlands drugsbeleid richt zich op het tegengaan en reduceren van drugsgebruik, zeker voor zover leidend tot gezondheids- en sociale schade, en eveneens op het voorkomen en verminderen van de schade die aan het gebruik van, de productie van en de handel in drugs is verbonden.

Inmiddels is gebleken dat de gezondheidsschade van softdrugs veel groter is dan oorspronkelijk werd aangenomen, o.a. door verhoogde waarde THC.

Maar in Tiel kan, zeker met 4 coffeeshops, een grote groep jongeren al op jonge leeftijd drugs gebruiken met alle schadelijke gevolgen van dien. Het heeft niet alleen gevolgen voor de gezondheid, maar leidt ook tot problemen op school en schooluitval.

Daarom dienen wij samen met de PvdB, VVD en CDA als coproductie een motie in.

Binnen het programma Maatschappelijke voorzieningen is veel aandacht voor jeugd en jongeren. Bij de integratie van jongerenontmoetingsplekken in het speelbeleid valt te overwegen dat behoeften van jongeren in verschillende leeftijden elkaar soms zullen raken en hinderen. Dubbelgebruik, doordat speelplekken soms hangplekken worden, mag niet leiden tot onbruikbaarheid voor de jongste groep. Het handhaven van een blowverbod op speelplaatsen is zeer gewenst. Hierbij vragen wij ook aandacht voor het MFC in Passewaaij. Er moet snel een goede wijkvoorziening komen die ook een laagdrempelige plek voor de jeugd is.

In de programmabegroting (p.69) staat dat de gemeente Tiel een onderwijsbeleid wil voeren dat ertoe leidt dat kinderen goed voorbereid aan hun onderwijstraject beginnen. Wij moeten er dus op letten dat de jongsten in onze samenleving dat ook daadwerkelijk kunnen doen. Daarom willen wij hier duidelijk zeggen dat op Peuterspeelzalen niet bezuinigd moet worden. Dit is afbreuk aan het, in de afgelopen jaren, opgestelde beleid om kinderen extra bagage mee te geven om goed aan de basisschool te beginnen.

Tiel toonaangevend (p69)? Je mag dan wel in de kopgroep willen zitten, maar is dat wel onze Tielse maat. Doelstelling moet zijn dat alle Tielenaars onder de 16 jaar een volwaardig opleidings-alternatief hebben in Tiel.

De minister mag blij zijn dat scholen veel ambities hebben om zoveel mogelijk kinderen passend onderwijs te bieden.

De ChristenUnie is blij met de doorgaande ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Het is goed te constateren dat jongeren in Tiel de weg weten te vinden naar het CJG.

De Decentralisatie Jeugdzorg is echt de kans om het Centrum voor Jeugd en Gezin tot bloei te laten komen. Kinderen mogen niet de dupe worden van de structuurveranderingen. Het financiële verhaal is voor ons een punt van zorg. Het is daarom ook van belang zoveel mogelijk samen te werken in de regio. Goed is dat in memo van 12 oktober over de transitie jeugdzorg als belangrijk punt wordt aangemerkt te kijken naar de samenhang tussen de begeleiding AWBZ, de nieuwe Wet werken naar vermogen, de transitie jeugdzorg en het passend onderwijs.

Dan zijn we beland bij ons tweede punt:

Toekomstperspectief voor een duurzame en sterke economie. Daarom hebben we oog voor verantwoordelijke burgers en bedrijven en zorg voor de schepping. En daar past, we hebben het bij de perspectievennota al aangegeven, de gifspuit niet in..... Inzet van de gifspuit is besparing op de korte termijn en beslist niet duurzaam. Volgende generaties moeten kunnen profiteren van de positieve gevolgen van ons handelen.

In het programma **Economische ontwikkeling** is veel aandacht voor het begeleiden van mensen naar de arbeidsmarkt. We lezen “Het regionaal programma Participerend is leidend voor het arbeidsmarktbeleid. Er vindt vooral inzet plaats op het beperken van de instroom van nieuwe werklozen en de ontwikkeling van een aanpak om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen.”

Het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen via een regionaal sociaal akkoord voor werkervaringsplaatsen en/of banen juichen wij toe. Ook sociaal aanbesteden en maatschappelijke stages passen daarbij. Zo kunnen we werkzoekenden met een wat grotere achterstand op de arbeidsmarkt een plekje op de arbeidsmarkt bezorgen.

In dit kader is verduurzaming van Dynamiek mooi. Het werkt aan twee kanten, ook voor de sociale cohesie.

Aan de lijst op pag 42 van wat we gaan doen in 2012 om het economisch klimaat in Tiel aantrekkelijk te maken en te houden, staat Kantorenvisie. U zegt zelf op p4 “Kantorenlocatie Westroijen kan een bijdrage leveren aan de uitbreiding van de werkgelegenheid voor vooral midden en hoger opgeleiden.” Wij zijn in dit kader wat teleurgesteld met het antwoord in de memo van 4/10 over het aantrekken van Hbo-werkgelegenheid. Als er gelobbyd kan worden om bepaalde ondernemers naar winkelpanden te krijgen, kan er ook werk worden gestoken in het aantrekken van bijv. ingenieursbureaus (bijv. via het KIVI NIRIA) en (landschaps)architectenbureaus (BNA). Daar moet visie op zijn. Daarbij moet dan natuurlijk het wonen voor hoger opgeleiden aantrekkelijk worden gemaakt. Uit het rapport “de waarde van cultuur voor de stad” blijkt, dat we dan met de Westluidense Poort op de goede weg zijn.

Als het gaat om de arbeidsmarkt en de beroepsbevolking valt het relatief grote aandeel mensen met de laagst denkbare opleiding (middelbare school niet afgemaakt) en mensen met een lagere (beroeps)opleiding op. Daarmee komen we bij ons derde punt:

Toekomstperspectief voor kwetsbaren. Wij hebben oog voor wie hulp behoeft, ook in tijden van krapte.

De ChristenUnie is blij dat het Tiels armoedebeleid goed staat aangeschreven en we hopen dat dit zo blijft. We stemmen dan ook in met de maatregelen van het college om de rijkskorting op te vangen uit de algemene middelen.

De samenleving heeft eigen verantwoordelijkheden. Het is de moeite waard hierbij stil te staan, juist in een tijd van bezuinigingen. De samenleving is tot heel veel zelf in staat. Dat geldt ook als het gaat om het omzien naar elkaar, het zorgdragen voor kwetsbaren, het beheer van natuur en cultuur. Daarin passen maatregelen als sociaal aanbesteden, maar ook duurzaamheidsmaatregelen én schuldpreventie door bijv. vrijwilligers uit kerken. Kerken kunnen de groep huishoudens met financiële moeilijkheden wellicht bereiken, die nog niet bij de hulpverlening in beeld is. De Stichting Christelijke Schuldhulppreventie (SCS) is samen met het Diaconaal platform Tiel (waarin de

diaconieën van 6 kerkgenootschappen van Tiel e.o. zijn vertegenwoordigd) bezig mensen op te leiden die als buddy kunnen fungeren. Deze buddies geven raad en daad of richting aan de hulp.

We betreuren het, dat er, i.v.m. preventieve schuldhulpverlening geen financiële middelen zijn voor specifieke voorlichting aan jongeren op scholen of elders. We doen u daarom het idee aan de hand om ook hier de SCS in te zetten. SCS kan voor de buddies uit kerken maatwerk leveren voor schuldpromotie op scholen.

Hoge schulden gaan samen met psychosociale problematiek, een verslaving, een tekort aan weerbaarheid of werkloosheid. Het aanpakken van de schulden zorgt ervoor dat men op andere terreinen weer sneller de draad kan oppakken.

Al met al willen we rond schuldhulpverlening en promotie zeggen: investeer nu, om straks te kunnen besparen.

En dat geldt ook voor het maatschappelijk werk. De bezuiniging op maatschappelijk werk is nog niet afgewend. Pas hierbij op voor korte termijnwinsten. Let op duurzame oplossingen die leiden tot minder kosten in de toekomst.

We zijn blij met de aandacht voor jongeren. Maar vragen opmerksaamheid voor eenzaamheid, voor alleenstaanden, zeker in het kader van toenemende vergrijzing. De bibliotheek vervult in deze een functie, door de speciale studiekringen voor senioren. Maar er zijn zeker ook senioren die hiervan geen gebruik (kunnen) maken.

In de programmabegroting wordt melding gemaakt van 'de kanteling' in de WMO. De handen in een steken om het gezamenlijke zelfoplossende vermogen te bereiken. Indien dat niet lukt, is het aan de gemeente om dan alsnog de ondersteunende hand te bieden. Het probleem zal o.a. gaan zitten in de zogeheten zorgmijders.

We moeten niet vergeten dat ook de nieuwe wet Werken naar Vermogen, afname van re-integratiegelden, een grotere druk op het maatschappelijk werk kan zetten.

Bij de perspectievennota werd gezegd: volgens mij kies je niet voor zorg. Precies en daarom moeten wij zoveel mogelijk zorg in tact laten en kijken naar andere posten waar wel voor gekozen kan worden om te bezuinigen. Een en ander heeft geleid tot een amendement op de bezuiniging op subsidie Maatschappelijk werk, samen met GroenLinks. (*amendement voorlezen*)

Als we zelfstandig wonen en zelfoplossend vermogen willen bevorderen moet de sociale structuur en cohesie worden bevorderd. Daar hoort het versterken van gemeenschappen, c.q. wijken bij, zoals een MFC in Passewaaij.

Vorig jaar hebben we een opmerking gemaakt over de onzichtbaarheid van de dorpen in de begroting. Nu is dat nauwelijks verbeterd, alleen Wadenoijen wordt een keer genoemd met de duurzaam veilige inrichting van de Dreef (p49). De wijkschouwen zijn een goed middel om hen dan tenminste voor de organisatie zichtbaar te houden. Daarom dienen wij samen met GroenLinks een amendement in die de wijkbudgetten in stand wil houden.

Verder zien wij graag een visie op de kleine kernen, zoals bijvoorbeeld in Barneveld is gebeurd.

Wij dragen alle bestuurders, ambtenaren en inwoners van de gem. Tiel op aan God, die Zijn beleid niet verandert en niet bezuinigt.